

Lp Kristen Michal
peaminister
Vabariigi Valitsus
riigikantslei@riigikantslei.ee

3.09.2026 nr 2-2/185

Lp Signe Riisalo
sotsiaalkomisjoni esimees
Riigikogu
signe.riisalo@riigikogu.ee

Pöördumine seoses kodus kukkunud inimeste abistamise töökorraldusega

Siseministeerium teatas 26. augustil pressiteate vahendusel, et alates 1. septembrist ei saadeta politseid enam esimese reageerijana väljakutsetele, kus kodus kukkunud inimene vajab püsti aitamist, kui politsei sekkumist nõudvat ohtu ei ole. Peame oluliseks selgitada, et kukkumisjuhtumitega seotud Siseministeeriumi ühepoolse korralduse juures on jäetud kohalikud omavalitsused (KOVID) kaasamata. Viimati oli kukkumisjuhtumitega seonduv info 20. märtsi 2026. a Siseministeeriumi ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) alalise elanikkonnakaitse, kriisideks valmisoleku ja siseturvalisuse töörühma istungi päevakorras, kus lepidi kokku eelpoolmainitud analüüsi koostamisvajadus. Lepiti kokku, et Sotsiaalministeerium kaasab analüüsi valmimiseks osapooled sh KOVID. 2026. a maikuus valmis Sotsiaalministeeriumi koostatud analüüs „[Koduses keskkonnas toimunud kukkumisjuhtumid: praegune korraldus ja võimalikud lahendused](#)“. Veel 25. augustil toimus Sotsiaalministeeriumi ja omavalitsuste kohtumine, kus kinnitati, et uut kokkulepitud lahendust kodus kukkunud inimeste abistamiseks ei ole. Saime Siseministeeriumi otsusest uue töökorralduse osas teada 26. augusti pressiteate vahendusel.

ELVL poole pöördusid kohalikud omavalitsused seoses Häirekeskuse 27. augustil 2026 saadetud kirjaga „Häirekeskusest info edastamine kodus kukkunud isikute abistamiseks“. Häirekeskus palus omavalitsustel esitada 31. augustiks kontaktid, kellele saab juhtumite kohta infot edastada, et omavalitsus saaks kodus kukkunud inimese abistamiseks operatiivselt reageerida. Samas on kirjas märgitud, et Häirekeskusel ei ole alati võimalik inimesele operatiivselt abi saata, kui tegemist ei ole kiirabi, pääste või politsei abivajadusega.

Omavalitsuste jaoks ei ole praegu üheselt selge, kes tagab sellises olukorras inimesele vahetu abi, millises ulatuses eeldatakse kohalikult omavalitsuselt ööpäevaringset operatiivset reageerimist ning millisel õiguslikul ja praktilisel alusel seda korraldada. Samuti vajab selgust, kas uus töökorraldus kujuneb omavalitsuste eraldiseisvate kontaktide ja lahenduste põhjal või lepitakse kokku kogu Eestis ühtne tegutsemiskord. Oleme kursis, et Häirekeskus on sama sisuga kirju edastanud omavalitsustele ka 2. septembril.

1. septembril kohtusin siseminister Igor Taroga ning selgitasin kohaliku omavalitsuse ülesandeid ja kohustusi. Kohtumise järgselt edastas Siseministeerium ELVLile selgitused korduma kippuvatele küsimustele kodus kukkumiste teemal (lisa1). Tänapäevaks ei ole kohalikud

omavalitsused olukorrale lahendust saanud ning pigem on olukord muutunud segasemaks ning kohalikel omavalitsustel ei ole võimalik täita Siseministeeriumi ootusi või ülesandeid.

Selgitame, et kehtiv õigus sätestab kohaliku omavalitsuse ülesandena sotsiaalhoolekande korraldamise (kohaliku omavalitsuse korralduse seadus § 6 lg 1), mis on täpsemalt reguleeritud näiteks sotsiaalhoolekande seaduses, sotsiaalseadustiku üldosas seaduses ja lastekaitseseaduses. Nimetatud seadustest ei tulene kohalikele omavalitsustele kohustus ega õigus tagada 24/7 toimiv operatiivüksus, mis suudaks kohehelt kukkumisjuhtumitele reageerida. Seega on oma olemuselt tegemist uue ülesandega.

Põhiseaduse kohaselt võib kohalikele omavalitsustele panna kohustusi ainult seaduse alusel või kokkuleppel kohalike omavalitsustega ning riiklike kohustustega seotud kulud kaetakse riigieelarvest (§ 154). Järelikult selleks, et kohalik omavalitsus saaks operatiivüksuse ülesandeid täita 24/7 reageerimise võimekusega, on vajalik vastav riiklik ülesanne kehtestada seaduse tasandil. Vastava eelnõu väljatöötamisse palume kaasata ka kohalikud omavalitsused ning tagada riiklike ülesannete täitmisega seotud kulude katmine riigieelarvest.

On kahetsusväärne, et Siseministeeriumi sõnumid on tekitanud olukorra ja andnud eksliku signaali, et kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja hakkab edaspidi Häirekeskusse helistanud abivajajate juhtumitele 24/7 reageerima. Kohaliku omavalitsuse ülesanne on korraldada sotsiaalteenuste, sotsiaaltoetuste, vältimatu sotsiaalabi ja muu abi andmist ning nende kohustuste ulatus ja tingimused on sätestatud seaduses. Kohaliku omavalitsuse poolt 24/7 toimiva operatiivteenuse osutamist ega selle tingimusi sh eluruumi sisenemise õigusi kehtivas õiguses sätestatud ei ole.

ELVL peab oluliseks, et teave korduva või süveneva abivajaduse kohta jõuaks kohaliku omavalitsuseni ning et omavalitsusel oleks võimalik korraldada inimesele vajalikku sotsiaalset abi ja ennetavat tuge. See ei ole aga sama mis ööpäevaringne operatiivne reageerimine 112 kaudu saabunud väljakutsele. Eeltoodust lähtudes palume teie kaasabi tekkinud olukorra lahendamisel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Veikko Luhalaid
tegevdirektor

Kädi Koppe
Kadi.Koppe@elvl.ee